

BAJA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár egész évre 6 K Félévre 3 K

Nyilttér sora 30 fillér.

Hirdetések kizárólagos felvétele Leopold Gyula Vidéki Lapok Közp. Hird. Irod. Budapesten, VII. Erzsébet-körút 41.

FELELŐS SZERKESZTŐ: ROTHSCHILD ZSIGMOND

Egyes szám ára 4 fillér. (2 krajcár.)

Szomorú kilátások.

Szomorú kilátások . . . a csapások egész tömkelege. Semmi jó, megannyi rossz. Drága a lakás, az élelmiszer, a szén, a ruházkodás, még éppen a kenyér tűrhető volt.

Azonban április befűtött nekünk. Hideg eső, szél, fagy. Már majdnem az abnormalis idő volt észlelhető minden irányban. Tehát elkészülhetünk a sötét rossz mellett még több rosszal is. Méreg, drága lesz a liszt, a kenyér

No most már igazán mivő legyen a szegény ember. Vagy meg szokik, vagy megszökik. Inkább az utóbbit tessék és gyors egyeztetésben vándorolnak Amerikába, hol a többi remélnek boldogulni, ama ne-

haza a biztos pusztulásnak tehetősenül elébe nézni.

Hiába javeszékelnék sajtóban, parlamentben, ankétén, hogy falvak, városok egészen elnéptelenednek, a honi rögöz nem költethük a népet, ha tisztességes megélhetést nem tud idehaza találni.

Hassunk oda, hogy a féktelen oroszokodások megszűnjenek, a bajokat gyógyítsuk radikálisan és gyorsan, hogy legalább megmentsük az országot a teljes elnéptelenedéstől; szanjuk a rákfenét még idejében, hogy legalább az újhonokat meggyógyítsuk a kivándorlástól.

HIREK.

Az ujvidéki törvényszék uj elnöke e hó 1-én vette át hivatalát. A törvényszék tisztviselői kara testületileg tisztelgett nála.

Uj plébánosok. Az apatini és gombosi üresedésben levő plébánosi állásokat a napokban töltötte be Darányi Ignác földművelési miniszter mint legyuz, Apatinba Rechner Konrádot, volt pesti adminisztrátort, Gombosra pedig Török Gyulát nevezte ki.

Káplánok áthelyezése. Az érsek Vajda Ottó pétérrévei káplánt Uzódra Csirák Gyula gombosi káplánt pedig Péterrévére helyezte át.

A haladók hősi öntulajdonosságai!

Fiam, vérem! Őt az óra,
Érzem, — közleg' a halál,
Jöjj ágyamhoz, s hallgass reám,
Míg lelkem el nem száll.
Ígérd meg, — édes fiam,
S add reá a kezedet,
Hogy megteszed, a mit kíván,
Apád, hazád s nemzeted.
Légyél honvéd kedves vérem,
Hogy ha veszély fenyeget,
Hazádnak és királyodnak —
Védelmére teendek.
Hőn szeressed szép hazánkat,
S minden szent szép hagyományt,
Tiszteld hazánk törvényeit,
És az ősi alkotmányt.
Ragaszkodjál e szent földhöz
S áldozd érte mindened,
Ezer érdek köt e rögöz,
S köti le a nemzetet.
Ne tagadd meg, szűtya véred,
Az ő magyar jellemet,
S kérj az Istent, — ő teremtett, —
Védje meg e nemzetet.
Légy vitéz a harc tűzében,
Ne bagyd el a zászlódat,
A míg vér van ereidben,
Mert csak gyáva nép szalad.
Ős apánk bátarsága —

Szálja meg a lelkedet,
S észreél győzzél a csatában,
Ellenségeink felett.
Ne légy kevély, s fennhéjázó
S ne vezesse gyűlölet,
Kapszóság, vagy boszúállás,
Ez életen lelkedet.
Ne légy irigy, s áskálódó, —
Ne hallgassál pletykákra, —
És áldozál, — ha lesz módod,
Szűkölködők s árvátra.
Sohse tekintsd honfitársad,
Nemzetiségét, vallását,
Csak a szive nemességét,
Lelkülete képmását.
Fiam! Minden templom előtt —
Bármily felekezéde,
Kegyelettel meghajolhatsz,
Minden templom Istene!
A közjé és közérdeknek —
Szenteld képességedet,
S ha kell! Haza s a királyért,
Áldozd fel az életet.
Küzdj a létért buzgalommal,
S hagyj a másét békében,
Akkor fiam bátran nézhetsz
Bárkinek a szemébe.
Magasztos eszményi szépért —
Rajongjon hőn kebeled,
S ez az ércék vezérelje —
Minden ténykedésedet.

Lángolja át a szívedet,
Igen hűs szívedet.
Vig kedély, csak ési a bor mellett,
Itt szerelmed boldogod.
Legyen eszed, szived helyén,
Ez a létjog kelleke,
És megáldand az Ur Isten.
A magyarok Istene!
S ez az Isten segítse meg, —
Az itt élő népeket,
Hogy egy szent cél elérése
Lángolja át keblöket.
Állameszménk szent fogalma —
Hassa át e népeket;
S testvér szeretet vonzalma —
Fűzze egybe szívüket.
Az egységes állammnyelvre
Van népünknek szüksége
Hogy egy legyen szive s lelke
S egybe forrjon a nyelve
Azért tiszteld kegyelettel,
Azt ki hőn és igazán,
Önzetlenül szent ügyünkért —
Küzd és buzog e hazán.
És most fiam, hajolj reám,
Fedjed be a szememet,
Es' eskölj meg, hogy esköddöl
Leheljem ki — lelkemet.
S ha lelkemet ki lehettem,
Imádkozzál érettem,
S fektess anyád sírja mellé,
Mert őt forrón szerettem!

Felozlatott gyűlés. Agyutinban mult hó 28-án a budapesti szocialdemokrata párt egyik kiküldöttje: a pártban imádkozott a két hét előtti 48-as párt szónokait megcáfolni. Mivel azonban a kiküldött beszédében Fernbach főispán és nagybirtokosság ellen is felszólt, Vujevich főszolgabíró a figyelmeztetést követő sikertelenség miatt az összegyűlt néptömeget karhatalommal szétkergette.

Uj vasut hálózat Szabadkán. Szabadkai illetékes körökben mozgalom indult meg új vasuti hálózat építése iránt. Az új vasut Szabadkáról indul ki a végállomás: Majsa lesz. A vasut 50 km. hosszú s végig megy a halasi, majsai, ötömösi és mérgei pusztákon. E terv megvalósítása azért sürgős, mert Szegeden élénken foglalkoznak a Szeged-Halasi vasut eszmiájével, mely Szabadkát egyáltalán nem érintené.

A vasvilla. A vasvillának eddig csupán a mezőgazdaságban volt meg a rendeltetése. Becski Sebestyén topolyai szállás lakos azonban a napokban arra is felhasználta, hogy vele Becskői Józsefet kísé megremítse. Ugy szuria oldalba hogy a szebenyi elöljáró élet-halál közt löbög.

A boszn. Palkovics Antal és Palkovics János már rég boszút forratnak Pankó János ellen. A napokban mint topolyai levelezőnk írja — meglesték s úgy elverték,

hogy súlyos sebekkel nyomja az agyát.

Tisza áthidalása ügyében az Ujvidéki Lloyd, a megye legtekintélyesebb kereskedelmi testülete, választmányi ílést tartott, melyen a Titelnél való áthidalás mellett foglaltak állást. A miniszterekhez ez ügyben menesztendő csatlakozásra kiküldték: Dietzgen Gábor elnököt, Ernst Jánost és Wolf Samut.

A ujvidéki artézi fürdő építésére beadott ajánlatok a városi tanács átszámította és miután az ajánlati árakat az előirányzathoz képes magasaknak találta, új árjelítés kiadását határozta el.

A tisza vihar pusztítása. Titeli levelezőnk írja: A titeli kincstári fa hajóhidat f. hó 21-én nehány uszály elütötte, az azóta dühöngő nagy szél és sebes víz a hidat széjjelszedte és így a közlekedés szünetel, vagyis komppal bonyolítják le, amit — tekintettel a nagy forgalomra, — egy csavargózós segélyével eszközölnek. Dacára ennek, mégis torlódás van. Tehát ebből is látszik: hogy itt kell az áthidalásnak lenni.

A posta és távirat köréből. A temesvári postafőigazgató, dr. Stock Richárd újverbázi lakost a szerbnagyszentmiklósi postá s távirat hivatalhoz postafogalmazóvá, Homolya Orbán földbirtokost a zentai Tornócs pusztán feleltetett postahivatalhoz postafőnökké nevezte ki.

Jegyzőnk a régi világban. De nagyot fordult a világ. Régente, — miként azt. Veprőd község régi képviselőtestületi jegyzőkönyve is tanúsítja — nem jártak meg a nótárosnak laktközpánban, hítként ma. Megjárja akkor még a csizma is, még a szirma is, még pedig piros rános szárú csizma. Hangzik pedig Veprőd község határozata eképpen: felfogadtatik pedig a község jegyzőnéje a község szakácsasszonyának, a ki is köteles lésszen ha tekintetes nemzetes és vitélzó főbíró új az községet meglátogatja étellel és hallál ellátni. Lészen ezért évi fizetése: egy pár piros rános szárú, magas sarkú csizma. Ebből az is kiviláglik, hogy régente a nótárosnak főzni is igen jól tudtak Bár azt hisszük, hogy ezen erényük még ma is megmaradt, mert a nótárosnak konyhája még ma sem az utolsó.

Póstások jutalmazása. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter nagy örömet szerzett a posta- és táviró alkalmazottainak. A napokban utalványoztatta ki a mult évi forgalomért való jutalmat, ami olyan osztalékjelvénynek nevezhető, mert az egyes tisztviselők az általok vezetett üzleti ag forgalma arányában kapták a jutalmat. A póstások az állam legjobban megterhelt napszámosai, azért méltányos dolog is, hogy terhes foglalkozásuk jövedelmében részesedjenek. Ugy értesülünk, hogy a jutalmazásnak gavadláros mértéke, és igazságos felosztása általános meglelégedéssel fogadtatott.

Vasuti előmunkálati engedély. A min. kereskedelemügyi miniszter legutóbb a következő előmunkálati engedélyt adta ki Lagodics János pusztastefánia udvari lakos részére a Fancsovától — Titeleg tervezett h. é. vasútnak Oppova vagy

Baranda községtől Csentia és Rudolfsgrád községek határain át Titeleg vezető vonalváltozatára az 1906. évi janus h.ó 17-én kiadott előmunkálati engedélyt. Előmunkálati engedélyt nyert továbbá: Ciferer, S c h o c h és Grossmann budabesti vállalkozó cég a cég által Bács-Bodrog vármegyében tervezett vasúthálózatot létesítendő Hercegszántó állomástól, illetve a a Rigyica irányában haladó vonalból kiindulólág Dávod. Csataalja és Bátmonostor községek érintésével a baja — zombor — ujvidéki h. é. vasut Baja állomásáig, illetve a bajai Dunapartip vezetőndő szabványos nyomtáru gőzüzemű helyi érdekű vasútvonalra,

Iparváány építése Verbászon. A Hungária kendergyár részvényirtasaság elhatározta, hogy Verbászon levő ipartelepét és a verbázi vasuti állomás között iparváányt épít. A váány közgazgatási bejárását május hó 11-én tartják meg.

A mohács — báltaszéki és mohács — pélmonostori vasutvonalakat. Pallos Ignác budapesti mérnök vállalkozó mint előmunkálati engedélyes mohácsvidéki helyi érdekű vasut elnevezés alati egyesíteni akarja. Az előbbeni 160.000 koronányi törzsrészvény jegyzését helyezte kilátásba. A mohács — pélmonostori vonal tervelm eszközölt mohács — pélmonostori vonal tervelm eszközölt módosítások felülvizsgálata a mult hetekben eszközöltetett.

A pétervárad — beocsini h. é. vágy nöbejárását az engedélyes Redlich, Olfenstein és Spitzer cég, illetve a beocsini cementgyári unio kérelmére az év április havában tartották meg.

Színház. Baján. Csütörtökön Bernstein izgató drámája a »Tolvaj« került színre. Kiváló előadás, minden egyes szereplő — mindössze öt — fényesen megálta helyét. Markovics Margit, ez az intelligens művésznő remekelt, különösen a II. felvonás egyes jeleneteit hatalmas erővel játszotta meg. Méltó partnere volt Fodor Oszkár, ki ezuttal igazán fényesen játszott. Bogyó, mint mindig, most is a társulat egyik legkiválóbb erejének bizonyult. Veszpréminé, Farkas Ferenc is jók voltak. Farkas Béla pedig újra jeles művészeléről tett tanúságot.

Pénteken a »Harang« került színre Bájos apróság, finom kis joujou, mely azonban inkább egy tárcza keretében, mint egy egész estét betöltő »legendába« való.

Szombaton a »csudaszép«, finom muzsikájú, de teljesen tartalmatlan francia operett, a »Baránykák« ment Kalmár ezuttal nemcsak gyönyörűen énekel, de igen jól is játszott. A többiek is, Aradi Aranka, a bájos Szalontai Ferike, Bogyó, Márton, Lugosi is szépen megállók helyüket. Vasárnap d. u. zsufolt ház előtt

Május.

Hogyha száll a cserebogár,
Hogyha nyílik az orgona,
Tudja Isten, rég elhavóit
Kis falumba mi vonz utat.

Mi az, hogy így nagybortököl?
Ugy elfog a vágy a bűnt,
S színes álmok egyre kőznek
Te utána, te utána.

Régi dal zsong a szivemben,
S minden dalnak végső sora,
Mint harangzó te rőlad zeng:
Cserebogár, kék orgona.

Minden álmom hozzátok száll,
Minden dallom ti felétek,
S felkeresni még se mertek
Hátha meg sem ismernétek!

Hátha meg se ismernétek
A hajdani rossz gyereket,
S így szólnátok kíváncsian:
E bus ember vaj' ki lehet?

És elbujna én előlem
Kankalin és piros mályva
S csicsergő pinty, rigómadár
Ljederve tova szállna.

Talán jobb is itt maranom,
Áhol nincsen virág, lepke,
A hullámzó nagy városban
Eltemetve, elfeledve.

Talán jobb is elfeledni
Gyermekkori álmunkat,
Hiszen fáj az édes emlék,
Mely a muldba visszaringat.

Kint zsbongás, fény, ragyogás,
De a szivem néma, kopár.
Ég veletek régi társak:
Orgona lomb, cserebogár.

»Tündér Ilona. Este ugyanúgy »Rab Mátyas« harmadszor.

Hétfőn lelkes publikum előtt a magyar irodalom egyik leghatalmasabb alkotása Katona »Bánk bán«-ja került színre. Erről az előadásról igen sok szépet lehet írni. Mintha a régi nagy idők ódon szelleme megrázkódtatta volna a színjátások lelkét, mindegyik szívvel lélekkel élte bele magát szerepébe. Farkas Béla Petur bánja természetes, szenvedélyes volt. Könyves Bánkja a 4. és 5. felvonásban kimagasló erővel megjátszott alakítás volt. De valósággal remekelt Bogdy Tibor szerepében, oly természetes, de oly megrázó is volt, hogy a közönség nyílt színen is kifejezést adott tetszésének. Fodor Oszkár Biberáchja megállhatná helyét a főváros előkelő színpadán is. Veszpréminé királynői megjelenésű Gertrudis volt, jól játszott Farkas Ferenc Ottó szerepében, Lugosi az ősz Mikhált, Markus Simont, Endrét Márton játszotta, mindannyian sok igyekezettel. Melindát Zalai Irma játszotta, erős lámpalázzal küzdött.

Kedden, Szerdán »Szép Ilonka« ment. Csütörtökön kezdődött a »Vig özvegy« sorozata.

Papír és írószerek kiállítása a szegedi gyorsírókongresszus alkalmából. Ez év júliusában nemzetközi gyorsíró kongresszus és versenytárs lesz Szegeden, melyen a világ csaknem minden kultúrnemzetének gyorsírói képviselve lesznek. A rendkívül nagyszabású és e téren első kongresszust a rendezők összekötik papír és írószerek kiállításával, melyen a papírgyárak, írószerekészítők, nyomdászok, könyvkereskedők, papírt, füzeteket, írószereket, gyorsírónyomatványokat, írógépeket, sokszorosító készülékeket stb. állíthatnak ki. A kiállítás június 30-án kezdődik és július 21-ig fog tartani. A bejelentési határidő május 31. A bejelentések és tárgyak Perjessy László kereskedelmi és iparkamarai titkár, e szakkiállítás rendezőségének elnökéhez küldendők be. A rendezőség a kiállításon való részvételre azuton hívja fel az érdekelt cégek figyelmét.

— **Orvosi körökben** rég ismert tény, hogy a »Ferenc József keserűvize« valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan »Ferenc József keserűvizet.«

Kiadó

egy üzlethelyiség lakással, mely áll: 1 lakszoba, 1 konyha, 1 élezkamra, 1 kéziratár faskamrával, továbbá 1 üzlethelyiség kéziratárral azonnal kiadó. Bővebbet BRUDER ISTVAN üvegkereskedőnél. Palánkán, Fő utca.

Csernicsek Imre

könyvnyomdája

Palánka

Különös figyelmébe !!

A rendkívül kedvelt alacsony számok.

1 számtól 300 számig.

kizárólag ami gyűjtődéknél kapható
Ugyancsak a születési éveket tartalmazó

számok

1801 számtól 1900 számig

A fenti számok rendkívül nagy keresletnek
szenvednek, sőt díjakra lárnak mielőbb
rossz megrendelést.

BOGOÁNY S.

fővárosi sorsjegyiroda részvény-
társaság

BUDAPEST, VI., Károly-körút 20. szám
TELEFON 3-10.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

Egy osztályú sorsjegy K 1-50 — Egy fél osztályú K 6.—
Egy sorsjegy * * 3.— Egy sorsjegy * * 12.—

Pósta szétküldés utánvétellel, vagy a
- pénz előzetes beküldése után.

Földbirtokokat keresünk vételre. —
Parcellázunk bizo-
nyosan is. Összes vele járó költségeket viseljük
megértés kizárásával. Átvétel becslé szerint. Teher-
mentesítünk. Első rendű szakerők, kiterjedt össze-
költés.

Kiss Gyula Földbirtok Parcellázó
Vállalatának
SZOMBATELY. (VASMEGYE) 4-3

Parcellázás

helyszíni adás-vételi teendőkhöz reprezentatív 4-
10.000 K övadekkel rendelkező ur kerestünk. Le-
veleket Honorárium jelleggel a kiadóhivatal-
váltból.

SCHWARZ GY.

PALANKA, Hauptgasse Franz'sche Hause.

<p>Nagy raktár:</p> <p>női, férfi és gyermek fehérne- müárukból</p> <p>továbbá</p> <p>cipőárukból nagy választék.</p>	<p>Grosses Lager:</p> <p>Damen, Herren u. Kinder-wäsche</p> <p>fernet</p> <p>grosse Auswahl Schuh-Waaren.</p>
---	---

ÚJ ASZTALOS MŰHELY

Van szerencsésen a nagyérdemű köröndözé-
sre, továbbá: bútort, asztalt, BAJA, a
Péteri szobákhoz st. sz. alatt saját házában
egy a szobák igényteljes teljességével.

BUTOR ASZTALOS

műhelyt rendeztem be.

Készítel mindennemű háló, ebéd- és
garson szobákat és mindenféle lak-
berendezést.

Szofid kivételű izléses munka.

Saját készítményű árut állandóan
raktáron tartok.

Tisztelettel

IFJU STOLL JOZSEF
asztalos mester.

M. kir. szab. osz-
tályú sorsjegyek
eredeti árban
kaphatók

**Rothschild
Zsigmondnál
Baján.**

P É N Z I

Törlesztéses készpénz-kölcsönt.

Földbirtokra, a birtok értékének há-
romnegyed részéig, három és fél, 4 és
4 és fél százalék alapon, 10-től, 70 évig
törlesztendő. Régi terhek sokkal mag-
sabb összegre és ilesőbb kamatra átváltoz-
tattatnak. A kölcsön a fél kezéhez fizet-
tik. Gyorsan eszközöl minden előleges
költség nélkül:

**Klauber S., bankbizományi irodá-
ja Baján.**
Tóth Kálmán-ter, a plébánia templom
mellett.